

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 611/2022-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Ivana Fiačana (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/7/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu v elektronickej podobe (emailom) 31. augusta 2022 a následne v listinnej podobe 9. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/7/2018. Sťažovateľ ďalej navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, a zároveň si uplatňuje nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2 000 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa žalobou podanou 13. marca 2018 proti žalovanej [REDAKOVANÉ] domáhal uloženia povinnosti zaplatiť sumu 160,12 eur s úrokom z omeškania z titulu nezaplatených trov právneho zastúpenia žalovanou, ktorú mal zastupovať ako advokát na základe ňou udeleného plnomocenstva.

3. Okresný súd vydal 25. apríla 2018 platobný rozkaz, proti ktorému podala žalovaná odpor. Uznesením okresného súdu z 18. mája 2018 bol platobný rozkaz z dôvodu podaného odporu zrušený. Okresný súd následne výzvami z 29. júna 2018, 11. septembra 2018, 5. decembra 2018,

8. januára 2019 a 21. februára 2019 vyzýval účastníkov na vyjadrenie sa k veci, doručeným stanoviskám a na označenie dôkazov.

4. Dňa 25. apríla 2019 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti proti konajúcej sudkyňi. Spis okresného súdu bol 1. júla 2019 predložený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na účely rozhodnutia o námietke zaujatosti. Krajský súd uznesením z 9. júla 2019 rozhodol, že sudkyňa okresného súdu Mgr. Vanda Mikulášová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

5. Dňa 19. novembra 2019 sa uskutočnilo na okresnom súde pojednávanie vo veci. Na tomto pojednávaní bol vynesený rozsudok okresného súdu, ktorým súd žalobu zamietol a uložil žalobcovi zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v celom rozsahu. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ 21. februára 2020 odvolanie.

6. Dňa 31. marca 2020 okresný súd vydal vyšším súdnym úradníkom uznesenie, ktorým uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku vo výške 16,50 eur. Proti uzneseniu o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podal sťažovateľ 29. apríla 2020 sťažnosť, ktorou sa domáhal zníženia súdneho poplatku. Okresný súd uznesením z 11. júna 2020 sťažnosť žalobcu zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. októbra 2020. Spis okresného súdu bol 3. decembra 2020 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

7. Krajský súd uznesením č. k. 7Co/141/2020-282 z 24. februára 2021 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z 19. novembra 2019 a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 20. mája 2021.

8. Uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom z 29. októbra 2021 bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 346,61 eur a náhradu trov odvolacieho konania vo výške 27,22 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 6. decembra 2021 sťažnosť. Okresný súd sťažnosť žalobcu zaslal 16. februára 2022 na vyjadrenie právneho zástupcovi žalovanej.

9. Okresný súd uznesením č. k. 4C/7/2018-363 zo 16. augusta 2022 zmenil napadnuté uznesenie tak, že určil náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 322,48 eur a vo zvyšku sťažnosť žalobcu zamietol ako nedôvodnú. Uznesenie o trovách konania nadobudlo právoplatnosť 1. septembra 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ uvádza, že konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 4C/7/2018 nie je v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, a to napriek tomu, že od začatia konania uplynuli už viac ako 4 roky. Poukazuje na neefektívne a nesústredené konanie okresného súdu, ktorým malo dôjsť k zásahu do jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Podľa názoru sťažovateľa v predmetnej veci nejde o skutkovo ani právne zložitú vec. Tvrdí, že on sám ako žalobca nespôsobil žiadne prietahy, včas reagoval na výzvy okresného súdu,

opakovane žiadal, aby súd konal. Podľa jeho názoru okresný súd nekoná účelne a efektívne, čo má výrazný vplyv na dĺžku konania. Namieta, že okresný súd sa ani nepokúsil o uzavretie zmiernosti medzi žalobcom a žalovanou, neposkytol stranám konania riadne poučenie. Argumentuje, že vo veci sa konali len dve pojednávania s výrazným časovým odstupom od podania žaloby, poukazuje na nedodržanie lehoty na vyhotovenie a odoslanie rozsudku okresného súdu a na to, že spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní až v decembri 2020, t. j. „po 13 mesiacoch od vydania napadnutého rozsudku“. Sťažovateľ poukazuje na neprimeranú dĺžku rozhodovania o trovách konania.

12. Sťažovateľ uvádza, že 22. novembra 2019 podal sťažnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na prietahy v predmetnom konaní predsedníčke okresného súdu, pričom táto sťažnosť bola vyhodnotená ako neopodstatnená, bolo konštatované, že vo veci sa priebežne koná. Ďalšiu sťažnosť na prietahy v konaní podal sťažovateľ predsedníčke okresného súdu 12. júna 2020 z dôvodu, „že súd nestihol zákonnú 30-dňovú lehotu podľa § 223 ods. 3 CSP na vyhotovenie a odoslanie rozsudku a že rozsudok bol odoslaný po uplynutí lehoty viac ako 60 dní odo dňa jeho vyhlásenia“. Sťažovateľovi bolo listom z 2. júla 2020 predsedníčkou okresného súdu oznámené, že lehota na písomné vyhotovenie rozsudku a odoslanie bola predĺžená, že okresný súd od písomného vyhotovenia rozsudku koná priebežne a sťažnosť na prietahy v konaní bola vyhodnotená ako neopodstatnená.

13. Sťažovateľ v ďalšom poukazuje na judikatúru ústavného súdu vo veciach namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. K uplatnenej sume primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ uvádza, že si uplatňuje sumu 2 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená nekonaním a neefektívnym konaním okresného súdu, pričom naďalej pretrváva stav právnej neistoty, sklamanie z neprimeranej dĺžky konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je námietka o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zapltenie sumy s príslušenstvom, ktoré bolo vedené vyše 4 roky na dvoch inštanciách. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv len vo vzťahu ku konaniu pred okresným súdom.

16. Ústavný súd konštatuje, že v merite veci už bolo právoplatne rozhodnuté pred podaním ústavnej sťažnosti rozsudkom okresného súdu z 19. novembra 2019 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 24. februára 2021. Taktiež už bolo okresným súdom rozhodnuté aj o výške trov konania uznesením č. k. 4C/7/2018-363 zo 16. augusta 2022, ktoré však v čase podania ústavnej sťažnosti ešte nenadobudlo právoplatnosť. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 31. augusta 2022, pričom rozhodnutie okresného súdu zo 16. augusta 2022 o výške trov konania

nadobudlo právoplatnosť 1. septembra 2022, t. j. deň po podaní ústavnej sťažnosti v elektronickej podobe, resp. už 8 dní pred doručením ústavnej sťažnosti v listinnej podobe.

17. Ústavný súd uvádza, že pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (I. ÚS 41/02, IV. ÚS 581/2021).

18. Ústavný súd taktiež už opakovane judikoval, že jednou zo základných obsahových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07, I. ÚS 269/2012).

19. Pri hodnotení, či došlo k porušeniu predmetných práv, ústavný súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva do úvahy berie i) zložitosť veci vrátane povahy sporu a jeho významu pre účastníka konania; ii) správanie účastníka konania a iii) postup súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

20. Predmetom konania bola žaloba o zaplatenie sumy s príslušenstvom. Povaha veci z hľadiska jej významu pre sťažovateľa nie je takou závažnou, aby si vyžadovala osobitný, resp. výnimočný prístup súdu z hľadiska rýchlosti jeho rozhodovania (podobne IV. ÚS 73/2022, III. ÚS 551/2021). Čo sa týka právnej či faktickej náročnosti veci, ústavný súd konštatuje, že predmetná vec patrí do bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd v merite veci rozhodol už po dvoch pojednávaniach, nemožno hovoriť ani o faktickej zložitosti predmetného konania.

21. Čo sa týka správania sťažovateľa, zo spisového materiálu je zrejmé, že sťažovateľ aktívne využíval všetky právne prostriedky na uplatnenie svojich práv, čo nesporne prispelo k dĺžke konania. Sťažovateľovi nemožno vyčítať, že v priebehu konania využíval svoje právo na vyjadrenie sa k veci, predloženie dôkazov, využitie opravných prostriedkov a vznesenie sťažností. Zároveň však čas objektívne potrebný na spracovanie, prerokovanie a rozhodnutie o podaniach sťažovateľa nemôže ísť na vrub okresnému súdu, ktorý je povinný sa každým podaním kvalifikovane zaoberať, správne ho vyhodnotiť a v prípade, ak ide o procesný návrh, aj o ňom rozhodnúť.

22. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal priebežne. V jeho postupe možno zaznamenať len jedno obdobie nečinnosti, a to v rámci rozhodovania o trovách konania od februára 2022 do augusta 2022

(6 mesiacov). V postupe okresného súdu však ústavný súd nezistil také obdobie nečinnosti alebo neefektívny postup, ktoré by boli spôsobilé zasiahnuť do sťažovateľom označených práv. Napadnuté konanie nemožno považovať za neprimerane dlhé, doterajšia dĺžka rozhodovania okresného súdu v okolnostiach veci celkovo nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na ktorej základe by bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom uplatnených práv, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že v merite veci bola právna neistota sťažovateľa už odstránená a zároveň v čase podania ústavnej sťažnosti už bolo rozhodnuté aj o trovách konania.

23. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa už ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu